

Yttrande

Datum
2023-10-30
Kontaktuppgifter
Malin Skog

Mottagare
Länsstyrelsen Västra Götaland
Ärendenummer 500-8022-2023

Yttrande gällande ansökan om tillstånd för vindkraftparken Poseidon enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. SPF företräder också ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön och våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen.

Regeringen har uppdragit åt Länsstyrelsen i Västra Götalands län att bereda tillståndsansökan för den havsbaserade vindkraftparken Poseidon som KonTiki AB ansöker om. Ansökan avser ett tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon. LST remitterar nu ansökan för synpunkter på tillåtlighet och eventuella villkor som bör inkluderas i ett möjligt tillstånd.

SPF:s generella inställning samt ställningstagande till parken Poseidon.

SPF ställer sig generellt negativt till havsbaserad vindkraft på våra fiskeplatser och där fisken reproducerar sig eller har en större del av sin livscykel. Detta då vi anser att alltför mycket kunskap fortfarande saknas när det gäller vilken inverkan en etablering av vindkraftparker får på den marina miljön, i första hand olika fiskarter. SPF anser att denna kunskap, baserad på långtidsstudier (minst tio år) vid befintliga vindkraftparker, måste tas fram innan vindkraft till havs alls kan övervägas. Det är också viktigt att det för vindkraftparker som ges nya tillstånd ställs höga krav på flerårig datainsamling för att inhämta ytterligare kunskap. För pelagiskt fiske är samexistens med vindkraft på samma yta i dagsläget omöjligt och många vindkraftparker konkurrerar därför med vårt fiske om ytan i havet.

SPF anser att det med hänsyn till det omfattande yrkesfiske som bedrivs i området, samt att stora delar av området är riksintresse för yrkesfisket, **ansökan i sin helhet ska avslås.**

Fisket i området för parken Poseidon

Poseidon planeras ha endast flytande vindkraftverk, vilket helt kommer omöjliggöra fiske med aktiva redskap. Inom det projekterade parkområdet bedrivs ett omfattande och ekonomiskt viktigt yrkesfiske efter havskräfta, fisk och Nordhavsräka, vilket också tydligt framgår av KonTikis underlag. Det pelagiska fisket med aktiva redskap efter sill och skarpsill bedrivs mer sporadiskt i området, men vi utesluter inte att det kan vara ett viktigt fiskeområde för

framtiden. Här bedrivs också ett icke försumbart pelagiskt fiske med passiva redskap efter i första hand makrill.

Områdena Poseidon Nord och Syd överlappar i stor utsträckning med riksintresseområden för yrkesfisket, för vilka 3 kap 5§ Miljöbalken som anger: ”*Vattenområden som har betydelse för yrkesfisket eller för vattenbruk ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.*” En vindkraftpark inte bara försvårar det aktuella yrkesfiskets bedrivande, den förhindrar det helt. Dock är det viktigt att förstå att parken inte endast omöjliggör det fiske som sker direkt inom parkens område, utan även en stor del av det fiske som bedrivs runtom parken, då parken effektivt skär av trålmönstren mitt i och därmed omintetgör hela tråldrag.

Konsekvenserna av det förlorade fisket kommer bestå både i företag som kanske inte längre kan bedriva ett ekonomiskt hållbart fiske och därmed tvingas i konkurs eller på annat sätt upphöra med sin verksamhet. Det innebär också med stor sannolikhet minskade landningar av havskräfta, fisk och Nordhavsräka till kusten med ytterligare negativ påverkan på senare försäljningsled såväl som konsument. Utöver detta kan fiskeföretag som försvinner innebära att hela hamnar (där det i vissa fall endast är ett fåtal aktiva fartyg) slutar ha ett aktivt yrkesfiske, vilket både påverkar hamnens användning, övrig infrastruktur och viktiga kulturhistoriska värden. Även svensk självförsörjning och beredskap äventyras när fiskeflottan minskar och hamnar tas ur bruk.

SPF anser att det inte är acceptabelt att lämna kvar ankare eller delar av fundament etc. på havsbotten när parken avvecklas.

Oro för påverkan på fisk och miljö

Medlemmarna uttrycker en oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha påverkat fiskens beteende och reproduktion. Ändrade strömmar och omblandning, kroniska lågfrekventa undervattensljud och vibrationer samt elektromagnetiska fält runt nedspolade kablar kan alla påverka fisken, bland annat när den vandrar. Olika fiskarter kan reagera olika och varje arts unika biologi behöver tas hänsyn till. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas. SPF ser därför att det är av största vikt att dessa faktorer och hur de kan påverka den marina faunan på alla nivåer såväl lokalt som mer regionalt utreds noggrant. Denna typ av kunskapsinsamling bör vara ett villkor i ett eventuellt tillstånd.

Synpunkter på villkor mm.

SPF noterar att det saknas villkor kopplade till skyddsåtgärder för att minimera påverkan på fisk och andra vattenlevande organismer samt kontrollprogram inriktade på att samla in kunskap om dessa organismer efter uppförandet. Detta anser vi är en allvarlig brist som behöver åtgärdas. Om parken skulle få tillstånd anser SPF vidare att det är av yttersta vikt att undersökningar, bottenarbete samt nedläggningsarbete för kablar planeras in i tiden på ett sådant sätt att det minimerar påverkan på fiskens lek och födosök i och utanför området. Vi anser även att all möjlig hänsyn ska tas för att tillse att negativ påverkan på yrkesfisket blir så

liten som möjligt och att negativ påverkan på yrkesfisket måste kompenseras ekonomiskt. Även detta bör skrivas in i villkor för ett eventuellt tillstånd.

Avslutningsvis anser SPF att Villkor 17 i Bilaga B2 till komplettering om ställande av säkerhet är oerhört viktigt. Vi anser att säkerheten känns lågt tilltagen med tanke på de höga kostnader som arbeten till sjöss medför vid en avveckling och avinstallation av parken. Summan som ska avsättas per verk bör utgöra en skälig säkerhet för de kostnader som kommer uppstå när parken ska avinstalleras. Denna kostnad bör uppskattas av en opartisk bedömare, och vid behov bör villkoret justeras utifrån denna bedömning.

Om ni har några frågor kopplat till vårt samrådsyttrande är ni välkomna att kontakta oss.

**Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF PO**

Tel: 0731-508 708

Malin.Skog@pelagic.se